2024/2349

10.10.2024.

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJA (ES) 2024/2349

(2024. gada 11. aprīlis)

ar konstatējumiem, kas ir neatņemama daļa no lēmuma par Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras 2022. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu

EIROPAS PARLAMENTS,

— ņemot vērā lēmumu par Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras 2022. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu,

— ņemot vērā Reglamenta 100. pantu un V pielikumu,

— ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas atzinumu,

— ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A9-0113/2024),

A. tā kā saskaņā ar Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūras ("Aģentūra") ieņēmumu un izdevumu pārskatu ([1]) tās 2022. finanšu gada galīgais budžets bija 693 122 859 EUR, t. i., par 29,50 % lielāks nekā 2021. gadā; tā kā Aģentūras budžets tiek finansēts galvenokārt no Savienības budžeta;

B. tā kā visām Savienības struktūrām, birojiem un aģentūrām vajadzētu būt pārredzamām un pilnībā atbildīgām Savienības pilsoņu priekšā par līdzekļiem, kas tām uzticēti;

C. tā kā Revīzijas palāta ziņojumā par Aģentūras 2022. finanšu gada pārskatiem ("Revīzijas palātas ziņojums") norāda, ka tā ir guvusi pamatotu pārliecību par to, ka Aģentūras gada pārskati ir ticami un pakārtotie darījumi ir likumīgi un pareizi;

D. tā kā kopš 2019. gada decembra Aģentūra īsteno jaunas pilnvaras, kas ir būtiski un nozīmīgi paplašinātas uzdevumu un personāla ziņā, tāpēc to izpildei vajadzīgs atbilstošs budžets,

E. tā kā 2022. gadā tika būtiski palielināts Aģentūras budžets un uzlabota štatu saraksta izpilde, jo saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/1896 ([2]) tika paplašinātas pilnvaras;

F. tā kā Revīzijas palāta Īpašajā ziņojumā Nr. 8/2021 par Aģentūras atbalstu ārējo robežu pārvaldībai secināja, ka ir vairāki trūkumi saistībā ar Aģentūras galvenajām darbībām, proti, situācijas uzraudzību, riska analīzi, neaizsargātības novērtēšanu, kopīgām operācijām, ātrās reaģēšanas robežapsardzes pasākumiem, atgriešanas operācijām un Aģentūras apmācībām, kā arī pirms Aģentūras izdevumu eksponenciālas palielināšanas nav veikti vajadzību un ietekmes novērtējumi,

1. atgādina, ka Aģentūra pēc Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) konstatējumiem un Aģentūras bijušā izpilddirektora atkāpšanās no amata 2022. gada aprīlī, ir izstrādājusi rīcības plānu, kurā izklāstītas konkrētas darbības, kas jāveic, lai novērstu dažādus trūkumus jomās, kurās nepieciešami uzlabojumi, piemēram, organizatoriskajā kultūrā, pārredzamībā un pārskatatbildībā, kā arī pamattiesību regulējumā; atzinīgi vērtē to, ka saskaņā ar Aģentūras ziņojumu par 2023. gada trešo ceturksni (parakstīts 2023. gada 24. oktobrī), kas iesniegts Eiropas Parlamenta *Frontex* kontroles darba grupai (*FSWG*), ir īstenota lielākā daļa darbību attiecībā uz ieteikumiem, ko sniegušas *FSWG*, Aģentūras valdes darba grupa jautājumos par pamattiesībām un juridiskajiem darbības aspektiem (*FRaLO*), kā arī Eiropas Ombuds un *OLAF*; aicina Aģentūru pilnībā īstenot rīcības plānu un turpināt informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par progresu šajā jautājumā; aicina Aģentūru prioritārā kārtā pilnībā īstenot visus vēl nepieņemtos *FSWG*, Aģentūras valdes darba grupas, *FRaLO*, Eiropas Ombuda, Revīzijas palātas un *OLAF* ieteikumus; atkārtoti uzsver, cik svarīgi ir pastāvīgi pārskatīt un kontrolēt vadības komandas darbību, lai savlaicīgi identificētu un atrisinātu problēmas; norāda, ka jaunizveidotā Inspekcijas un kontroles biroja (IKB) vadītājs ir izstrādājis rīcības plānu, kas 2023. gada janvārī tika iesniegts valdei, lai turpinātu darbu pie *OLAF* ziņojumā izvirzītajiem jautājumiem, kuru dēļ atkāpās Aģentūras bijušais izpilddirektors; mudina Aģentūru pastiprināt pašreizējos centienus un veikt visus vajadzīgos pasākumus, kas nodrošinātu Savienības standartu pilnīgu ievērošanu, konkrētāk, budžeta un finanšu pārvaldības, pamattiesību, organizatoriskās kultūras un pārredzamības jomā; atgādina par otro *OLAF* izmeklēšanu par pārvaldības praksi Aģentūrā, kas notiek tikai deviņus mēnešus pēc pirmās *OLAF* izmeklēšanas pabeigšanas; prasa rūpīgi pārbaudīt un izmeklēt iespējamos pārkāpumus; aicina Aģentūru nodrošināt pilnīgu un patiesu sadarbību ar *OLAF* visos izmeklēšanas posmos un regulāri ziņot Parlamentam par izmeklēšanas gaitu un rezultātiem;

([1]) OV C 141, 29.3.2022., 112. lpp.
([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1896 (2019. gada 13. novembris) par Eiropas Robežu un krasta apsardzi un ar ko atceļ Regulas (ES) Nr. 1052/2013 un (ES) 2016/1624 (OV L 295, 14.11.2019., 1. lpp.).

2. pauž bažas par vairākām atlikušajām neatrisinātajām tiesas prāvām un kritiku par aģentūras iesaistīšanos cilvēktiesību pārkāpumos, kas neatbilst tās noteikumiem un pamattiesību saistībām;

3. norāda uz *Frontex* pasākumiem pārredzamības un kontroles jomā, proti, sniegt Parlamentam un Padomei pārskatu par tās darbībām, izmantojot jaunu ziņošanas rīku, ko dēvē par "infopaneli"; mudina Aģentūras valdes priekšsēdētājus arī turpmāk aicināt Parlamenta novērotājus uz savām sanāksmēm un apsvērt iespēju attiecināt uzaicinājumus uz visiem darba kārtības punktiem, tostarp aiz slēgtām durvīm izskatītiem, un turpināt sniegt visus apliecinošos dokumentus bez izņēmuma un, ja tas tiek uzskatīts par nepieciešamu, to darīt konfidenciāli;

Budžeta un finanšu pārvaldība

4. norāda, ka pēc diviem budžeta grozījumiem, ar kuriem Aģentūras budžets 2022. gadam tika samazināts par aptuveni 47 miljoniem EUR, budžeta uzraudzības centienu rezultātā minētajā gadā budžeta saistību apropriāciju izpildes līmenis bija 99,40 %, kas ir par 4,70 % vairāk nekā 2021. gadā;

5. ar bažām norāda, ka, neraugoties uz Aģentūras ilgstošajiem centieniem uzlabot budžeta izpildi, par kuriem ziņots 2021. gadā, maksājumu apropriāciju izpildes līmenis 2022. gadā joprojām bija zems (50,25 %), t. i., par 0,17 % zemāks nekā 2021. gadā; tomēr atzīst, ka absolūtā izteiksmē maksājumu gada vērtība laikposmā no 2020. līdz 2022. gadam ir palielinājusies; pieņem zināšanai Aģentūras atjaunoto skaidrojumu, kas zemo budžeta izpildes līmeni sasaista ar Aģentūras izdevumu raksturu;

6. pauž bažas par Aģentūras C8 līdzekļu (automātiskie pārnesumi) pieaugošo līmeni pēdējos gados – 2022. gadā tie bija 240,4 miljoni EUR, savukārt iepriekšējos divos gados tie bija 159,4 miljoni EUR (2021. gadā) un 102 miljoni EUR (2020. gadā); šajā kontekstā norāda arī uz Aģentūras C8 līdzekļu pieaugumu attiecībā pret Aģentūras gada budžeta pieaugumu, proti, no 2019. līdz 2022. gadam gada budžets ir palielinājies 2,1 reizes, bet C8 līdzekļi – 2,9 reizes; norāda, ka C8 līdzekļu maksājumu līmenis (84 %) 2022. gadā ir vēl vairāk samazinājies (87 % 2021. gadā); tomēr norāda uz Aģentūras novērojumu, ka šo rādītāju ir ietekmējusi sarežģītā situācija piegādes ķēdē, kā rezultātā aizkavējusies pasūtīto pakalpojumu un produktu piegāde; Turklāt aicina Aģentūru un Komisiju sniegt budžeta izpildes apstiprinātājiestādei sīkāku informāciju par 2022. gadā uzskaitīto finansiālo saistību 9,3 miljonu EUR apmērā rašanos un attīstību;

7. ar bažām norāda – otro gadu pēc kārtas – uz Revīzijas palātas ziņojumā ietverto "Apstākļu akcentējumu", kurā aprakstīts Aģentūras grāmatveža paziņojums, ka Aģentūras grāmatvedības sistēmu nevarēja validēt, jo trūka informācijas par IT sistēmu, kas pieder Komisijai un sniedz grāmatvedības datus; norāda uz Revīzijas palātas ziņojumā ietverto Aģentūras atbildi šajā jautājumā, proti, ka Aģentūras grāmatvedības sistēmas validācijas trūkstošā daļa ir misiju vadības sistēma (*MiPS*);

8. trešo gadu pēc kārtas norāda uz atkārtotu "Apstākļu akcentējumu", ko Revīzijas palāta, pamatojoties uz Aģentūras gada galīgo pārskatu piezīmēm, ir izdarījusi attiecībā uz asociēto Šengenas līguma valstu (*SAC*) ieguldījuma nepietiekamu novērtējumu, kas 2022. gadā bija 3,2 miljoni EUR, savukārt Savienības ieguldījums tika pārvērtēts par tādu pašu summu; pauž bažas par to, ka nolīgumi starp ES un *SAC*, kas veido juridisko pamatu, lai aprēķinātu to iemaksas Savienības budžetā, ir neskaidri un pieļauj atšķirīgas interpretācijas, kā rezultātā *SAC* iemaksas ir mazākas un tiek aprēķinātas 7 % apmērā; norāda, ka saskaņā ar Revīzijas palātas ziņojumā ietverto Aģentūras atbildi Aģentūras grāmatvedis, no vienas puses, un Aģentūras valde, Komisija un *SAC*, no otras puses, atšķirīgi izprot *SAC* ieguldījuma aprēķināšanas kārtību, pamatojoties uz spēkā esošajiem nolīgumiem ar *SAC*; norāda, ka saskaņā ar Aģentūras interpretāciju kopš 2016. gada izmantotā metodika atbilst spēkā esošajam tiesiskajam regulējumam un nolīgumiem un ka Aģentūras valde 2021. gadā secināja – *SAC* ieguldījumu aprēķināšanas metodika netiks pārskatīta; ņem vērā Tiesas atjaunotos argumentus par to, kāpēc Aģentūras interpretācija ir kļūdaina; uzskata, ka *SAC* nekādā gadījumā nedrīkst dot mazāku ieguldījumu Aģentūras budžetā, nekā paredzēts, un aicina pārskatīt Aģentūras metodikas interpretāciju;

9. pēc iepazīšanās ar Revīzijas palātas ziņojumu ar bažām norāda uz novērojumiem, ka ir pārvērtēti 2022. gadā radušies uzkrātie izdevumi par Aģentūras misiju izmaksām un ka Aģentūrā nav oficiālu norādījumu vai procedūru, kas nodrošinātu uzkrāto izdevumu konsekventu aprēķinu; aicina Aģentūru risināt šo nepilnību un ziņot par to budžeta izpildes apstiprinātājiestādei;

Sniegums

10. norāda, ka 2022. gadā Aģentūra kā galvenos snieguma rādītājus (*KPI*) savu (58) darbību snieguma novērtēšanai izmantoja Aģentūras valdes pieņemtu plašu (240) pasākumu klāstu, kuri izriet no vienotā programmdokumenta 2022.–2024. gadam; norāda, ka Aģentūras pašnovērtējumā tās 2022. gada darba programmas īstenošanas līmenis ir 85,20 %; atzinīgi vērtē Aģentūras kvalitatīvo *KPI* vispārējo uzlabošanos; tomēr norāda uz dažu Aģentūras *KPI* pasliktināšanos, piemēram, kavēto maksājumu līmeni, kas 2022. gadā bija 20 % (salīdzinājumā ar 12 % 2021. gadā);

11. izsaka pateicību par Aģentūras ātro rīcību pēc nelikumīgā un neizprovocētā Krievijas iebrukuma Ukrainā, kura dēļ miljoniem ukraiņu pameta savu valsti un ieradās Savienībā; šajā sakarā izsaka Aģentūrai atzinību par: krīzes reaģēšanas mehānisma aktivizēšanu un specializētu krīzes reakcijas grupu, kas ir darbojusies nepārtraukti; statusa nolīguma ar Moldovu parakstīšanu rekordīsā laikā, kā rezultātā tika uzsākta jauna kopīgā operācija (KO) "Moldova 2022"; aptuveni 500 pastāvīgā korpusa darbinieku izvietošanu uz Savienības robežas ar Ukrainu un gar visu Savienības austrumu robežu no Somijas līdz Rumānijai; un citu līdzekļu (jūras, gaisa, sauszemes) izvietošana 102 jaunās darbības vietās; norāda, ka karš Ukrainā ir pārveidojis Savienību un to, kā Savienības iedzīvotāji redz tās drošību, it īpaši pie austrumu robežas; uzsver, ka Savienība saskaras ar vislielāko nelikumīgas robežšķērsošanas gadījumu skaitu kopš 2016. gada;

12. atzinīgi vērtē dažādās iniciatīvas, ko Aģentūra īstenoja 2022. gadā, tai skaitā statusa nolīguma ar Ziemeļmaķedoniju parakstīšanu un saprašanās memoranda un operatīvā rīcības plāna ar Kipru parakstīšanu, kā arī Aģentūras klātbūtnes divkāršošanu kopīgajā operācijā *Serbia Land 2022* un jaunas operāciju zonas atvēršanu pie Serbijas un Ungārijas robežas; uzsver, ka Eiropas Savienības Tiesa ir lēmusi, ka Ungārijas darbības nav saderīgas ar Atgriešanas direktīvu un Eiropas Savienības Pamattiesību hartu; ar bažām norāda, ka, lai gan Aģentūra paziņoja, ka tā 2021. gadā pārtrauca darbību Ungārijā, tā tomēr turpināja atbalstīt Ungārijas atgriešanas darbības; atkārto *FSWG* aicinājumus Aģentūras izpilddirektoram apturēt darbību Ungārijā;

13. norāda, ka Aģentūra pabeidza un novērtēja izmēģinājuma projektu, kurā dalībvalstu sadarbības koordinatori tika nosūtīti uz Aģentūras galveno biroju; atzinīgi vērtē to, ka tika veikts minētā izmēģinājuma projekta iekšējais novērtējums un ka Aģentūra ir nolēmusi turpināt šāda veida sadarbību ar dalībvalstīm; aicina visas dalībvalstis nosūtīt sadarbības koordinatorus uz Aģentūru;

14. norāda, ka 2022. gadā uz sauszemes robežām veikto operatīvo darbību rezultātā tika ziņots par aptuveni 49 000 incidentiem, tai skaitā par aptuveni 26 000 aizturētiem neatbilstīgiem migrantiem un 700 cilvēku kontrabandistiem; norāda uz Aģentūras centieniem, kuru rezultātā ar gaisa transportu tika atgriezti 24 850 trešo valstu valstspiederīgie (par 35 % vairāk nekā 2021. gadā), no kuriem 9 919 personas tika atgrieztas, izmantojot 291 lidojumu ar čarterreisiem uz 32 atgriešanās valstīm, un 14 931 persona (par 84 % vairāk nekā 2021. gadā) – izmantojot 8 789 regulāros lidojumus uz 116 atgriešanās valstīm; norāda uz Aģentūras centieniem visās 2022. gada kopīgajās jūras operācijās, kuru rezultātā tika atklāti 1 105 cilvēku tirdzniecības koordinatori un 11 cilvēku tirgotāji, konfiscētas desmitiem tonnu kontrabandas narkotiku un izglābti tūkstošiem migrantu; vienlaikus norāda uz daudzajām nesenajām traģēdijām saistībā ar kuģu bojāeju un citiem nāvējošiem negadījumiem ar migrantiem Vidusjūrā; aicina Aģentūru pilnībā sadarboties Ombuda veiktajā izmeklēšanā; konstatē, ka 2022. gadā Aģentūra veica 1 422 daudzfunkcionālas uzraudzības misijas, kuru rezultātā tika konstatēti 1 177 gadījumi un 51 362 migranti;

15. atzinīgi vērtē to, ka brīvprātīgi īstenoto *Frontex* atbalstīto atgriešanās gadījumu skaits ir pieaudzis no 26 % 2021. gadā līdz 39 % 2022. gadā; turklāt atzinīgi vērtē to, ka sekmīgi īstenotas pirmās pilnvērtīgās *Frontex* vadītās atgriešanas operācijas, ar kurām Aģentūra, pārņemot organizētājas dalībvalsts lomu, uz Albāniju un Nigēriju atgrieza 80 trešo valstu valstspiederīgos; ņem vērā Aģentūras ziņojumā "*Frontex* un trešo valstu sadarbība 2022. gadā" minētos Aģentūras sasniegumus attiecībā uz tās ārējās dimensijas darbībām, piemēram, to, ka tā ir: turpinājusi attīstīt dialogu un sadarbību ar dažādiem partneriem (piemēram, Rietumbalkāniem, Austrumu partnerības reģionu, Āfriku un Tuvajiem Austrumiem); ieguldījusi darbu datu aizsardzības standartu un pamattiesību jomā; sniegusi tehnisku un operatīvu palīdzību trešām valstīm, lai cita starpā apkarotu pārrobežu noziedzību; īstenojusi spēju veidošanas pasākumus (piemēram, apmācību); pauž bažas par dažiem ziņojumiem, kas varētu liecināt par Aģentūras iesaistīšanos cilvēktiesību pārkāpumos, tai skaitā tās ārējās dimensijas darbībās, it īpaši saistībā ar apgalvojumiem, ka tiek veicināta nelikumīga personu raidīšana atpakaļ pie Savienības ārējās robežas; norāda, ka saskaņā ar aģentūras sniegto jaunāko informāciju pēdējos trīs gados tā ir sniegusi Lībijas iesaistītajām pusēm informāciju par nelaimē nonākušo migrantu koordinātām; norāda, ka gaidāmi divi ziņojumi par nopietniem incidentiem saistībā ar *Tareq Bin Zeyad* īstenoto migrantu pārtveršanu, ko atklājusi Aģentūra;

16. atzinīgi vērtē Aģentūras pirmo ziņojumu par *Eurosur* darbību, kas ir galvenais instruments situācijas apzināšanās uzlabošanai un reaģēšanas spēju palielināšanai robežu pārvaldības nolūkā, izmantojot informācijas apmaiņu un sadarbību starp dalībvalstīm un Aģentūru; atzinīgi vērtē progresu, kas saskaņā ar šo ziņojumu panākts dažādās jomās, piemēram, *Eurosur* vajadzībām izmantoto lietotņu tehnisko izstrādi, 17 pakalpojumu izstrādi *Eurosur* sapludināšanas pakalpojumu ietvaros (ar relatīvi lielu dalībvalstu pakalpojumu pieprasījumu skaitu satelītattēlu un piekrastes uzraudzības jomā) un ceļveža izstrādi attiecībā uz *Eurosur* 2.0 pārveidošanu un attīstību, lai līdz 2026. gadam panāktu dažādu lietotņu un sistēmu pilnīgu sadarbspēju; pamatojoties uz Aģentūras konsolidēto gada darbības pārskatu (KGDP) par 2022. gadu, ņem vērā Aģentūras panākumus attiecībā uz *Eurosur* 2022. gadā un aicina Aģentūru paātrināt centienus to pilnībā saskaņot ar Regulas (ES) 2019/1896 un *Eurosur* īstenošanas regulu prasībām;

17. atzinīgi vērtē Aģentūras ievērojamo progresu, kas 2022. gadā panākts attiecībā uz ES ceļošanas informācijas un atļauju sistēmas (*ETIAS*) centrālās vienības (ECV) izveidi, izstrādājot iekšējos noteikumus un procedūras, vidusposma stratēģiju, iesaistīšanās sistēmu un analīzi par ietekmi uz uzņēmējdarbību, kā arī izstrādājot drošības, darbības nepārtrauktības un negadījumu seku novēršanas plānus un veicot ECV pirmo riska novērtējumu; norāda, ka attiecībā uz ECV izveidi Aģentūra 2022. gadā noslēdza ECV personāla pieņemšanas darbā otro kārtu, aizpildot 55 % no visām paredzētajiem amatiem, un uzsāka citas darbā pieņemšanas procedūras; atzinīgi vērtē to, ka Komisija 2022. gadā ar Aģentūras atbalstu ir īstenojusi sabiedrības informēšanas kampaņu, lai popularizētu *ETIAS* 60 bezvīzu režīma valstu valstspiederīgo vidū; norāda uz citiem Aģentūras darbības sasniegumiem, piemēram, to, ka ir uzsākta jaunas komandķēdes izveide attiecībā uz pastāvīgo korpusu, izveidojot vienotu operatīvās koordinācijas struktūru un deleģējot lielākas lēmumu pieņemšanas pilnvaras uz vietas esošajiem darbiniekiem;

18. atzinīgi vērtē Aģentūras gada ziņojumu par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 656/2014 ([3]) praktisko piemērošanu Aģentūras jūras operācijām 2022. gadā, proti, šādām kopīgajām operācijām: *Themis* (Itālija), *Poseidon* (Grieķija), *Indalo* (Spānija), *Opal Coast* (Beļģija un Francija) un vairākmērķu jūras operācijai *Black Sea* (Bulgārija un Rumānija); norāda uz Aģentūras novērojumu, ka pastāv asimetrija starp standartiem un prasībām, kas piemērojamas Aģentūrai saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 656/2014, un standartiem un prasībām, kas piemērojamas citiem dalībniekiem (piemēram, NATO, *EMSA*, *EFCA*), kuri ir iesaistīti jūras operācijās; šādi dalībnieki, darbojoties ar Aģentūras atbalstu, ievēro starptautiskās jūras tiesības; atbalsta Aģentūru tās centienos izpētīt iespējas, kā attiecīgajos statusa nolīgumos iekļaut līdzīgus standartus tiem, kas atspoguļoti Regulā (ES) Nr. 656/2014;

19. uzsver, cik svarīga ir spēcīga, efektīva un labi funkcionējoša Aģentūra, kas spēj palīdzēt dalībvalstīm pārvaldīt Savienības kopējās ārējās robežas un nodrošināt integrētu robežu pārvaldību, lai šīs robežas tiktu pārvaldītas efektīvi un pilnībā ievērojot pamattiesības; norāda uz Aģentūras un dalībvalstu kopīgo atbildību pamattiesību saistību izpildē; uzsver, ka efektīvai un taisnīgai ārējo robežu pārvaldībai ir izšķiroša nozīme Šengenas kā brīvības, drošības un tiesiskuma telpas aizsardzībā; uzsver, ka cieša sadarbība un nolīgumi ar trešām valstīm tādos aspektos kā atpakaļuzņemšanas nolīgumi, tehniskā palīdzība, apmācība un likumīgas atgriešanas pasākumi kopā ar attīstības palīdzību ir svarīgi, lai garantētu efektīvu ES robežu pārvaldību, ja tās pilnībā ievēro pamattiesības; aicina Aģentūru un dalībvalstis turpināt attīstīt sadarbības, informācijas apmaiņas un paraugprakses apmaiņas struktūras;

20. atzīst pamattiesību amatpersonas svarīgo lomu kopš 2021. gada, īstenojot dažādus ar pamattiesībām saistītus ieteikumus, ko sniedzis Eiropas Ombuds, *FSWG* un *FRaLO*; saskaņā ar Aģentūras pamattiesību amatpersonas 2022. gada ziņojumu ("pamattiesību amatpersonas ziņojums") norāda, ka lielākā daļa no šiem ieteikumiem ir īstenoti; aicina Aģentūru pilnībā sadarboties ar pamattiesību amatpersonu un īstenot visus tās ieteikumus;

21. atgādina, ka *Frontex* un attiecīgās dalībvalstu iestādes ir galvenais garants spēcīgām un aizsargātām Eiropas ārējām robežām, vienlaikus ievērojot pamattiesības un starptautiskās aizsardzības saistības; norāda, ka pamattiesību amatpersona 2022. gada 1. septembra atzinumā ir secinājusi, ka ir izpildīti *Frontex* regulas 46. panta piemērošanas nosacījumi; turklāt norāda, ka Aģentūras Pamattiesību darba grupa 46. pantā ir sniegusi virkni ieteikumu par pamattiesībām Grieķijā, no kuriem četri tika pilnībā īstenoti 2023. gada oktobrī; norāda, ka Aģentūras darba grupa plāno uzraudzīt turpmāko progresu un ka joprojām tiek piemēroti ieteiktie pasākumi; aicina prioritārā kārtā pilnībā īstenot visus ieteikumus un aicina *Frontex* turpināt informēt Parlamentu par panākto progresu;

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 656/2014 (2014. gada 15. maijs), ar kuru paredz noteikumus ārējo jūras robežu uzraudzībai saistībā ar operatīvo sadarbību, ko koordinē Eiropas Aģentūra operatīvās sadarbības vadībai pie Eiropas Savienības dalībvalstu ārējām robežām (OV L 189, 27.6.2014., 93. lpp.).

22. pieņem zināšanai Eiropas Ombuda izmeklēšanu par Aģentūras lomu meklēšanas un glābšanas operācijās (OI/3/2023/MHZ), kas tika uzsākta pēc 2023. gada jūnija traģēdijas Adriana; ar bažām norāda uz Ombuda secinājumiem, ka Aģentūra nespēj pildīt savus pienākumus pamattiesību jomā un ir pārāk atkarīga no dalībvalstīm, lai tās rīkotos gadījumos, kad migranti ir nonākuši briesmās, jo Aģentūrai trūkst iekšēju vadlīniju par ārkārtas signālu raidīšanu un ka Aģentūras pamattiesību uzraudzības speciālisti ne vienmēr ir pietiekami iesaistīti lēmumu pieņemšanā par ārkārtas situācijām, un ka kopš traģēdijas Adriāna nav notikušas pietiekamas izmaiņas, lai novērstu šādu incidentu atkārtošanos; atgādina, ka budžeta izpildes apstiprinātājiestāde iepriekšējās rezolūcijās par budžeta izpildes apstiprināšanu ir atkārtoti norādījusi uz šiem trūkumiem, un pauž nožēlu, ka šis jautājums joprojām nav atrisināts; norāda uz Ombuda aicinājumu Aģentūrai novērst konstatētos trūkumus un tā aicinājumu Parlamentam, Komisijai un Padomei izveidot neatkarīgu izmeklēšanas komisiju šajā jautājumā;

23. atzinīgi vērtē Aģentūras valdes 2022. gada 20. jūlija lēmumu, ar kuru ir stiprināta sadarbība un saziņa starp dažādām Aģentūras struktūrām, tai skaitā konsultatīvo forumu un pamattiesību amatpersonu, izmantojot Aģentūras izpilddirektoram un valdei piemērojamos noteikumus, kas paredz informēt konsultatīvo forumu par turpmākajiem pasākumiem saistībā ar tā ieteikumiem un nodrošināt, ka tiek veikti pasākumi saistībā ar pamattiesību amatpersonas ieteikumiem; atzinīgi vērtē arī to, ka 2022. gadā tika pieņemta standarta operāciju procedūra saskaņā ar Regulas (ES) 2019/1896 46. pantu un standarta operāciju procedūra attiecībā uz darba metodēm, kas saistītas ar pamattiesību amatpersonas izmeklēšanas pilnvarām;

24. norāda, ka, ņemot vērā ieteikumus par efektīvu robežu aģentūru, kas atbilstu pamattiesībām, un lai uzlabotu visu *Frontex* darbību pārskatatbildību, pareizību un likumību, ārēji tika pieņemti darbā vēl 22 pamattiesību uzraudzības speciālisti (*FROM*); atgādina, ka visi *FROM* būtu jāpieņem darbā AD līmenī pēc iespējas ātrāk, izmantojot atbilstošas procedūras; norāda, ka, ņemot vērā Aģentūras atjauninātās pilnvaras, nākotnē būs vajadzīgi papildu *FROM*; atzinīgi vērtē to, ka Pamattiesību birojs aizvadīja 1 183 izvietošanas dienas, apmeklējot 50 valstis, kas ir būtisks pieaugums salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu;

25. uzsver, ka Aģentūras tiešai un netiešai iesaistei robežu pārvaldības un robežu uzraudzības darbībās jābūt cieši saistītai ar pamattiesību ievērošanu;

26. pēc iepazīšanās ar pamattiesību amatpersonas ziņojumu norāda, ka ziņojumu par nopietniem incidentiem (ZNI) skaits ir palielinājies vēl vairāk – no 62 ZNI 2021. gadā līdz 72 ZNI 2022. gadā, un uz visiem šiem gadījumiem attiecas 2021. gadā grozītā standarta operāciju procedūra; izsaka atzinību pamattiesību amatpersonai par procedūru izstrādi, standartizējot to, kā tās birojs novērtē un apstrādā saņemto informāciju par incidentiem; norāda, ka 2022. gadā lielākajā daļā ZNI gadījumu (38 no 72) primārais informācijas avots bija Aģentūras izvietotās amatpersonas, tomēr pamattiesību amatpersona paļāvās arī uz citiem informācijas avotiem, piemēram, medijiem (4 gadījumi) un nevalstiskajām organizācijām (10 gadījumi); atgādina, ka ZNI mehānisma standarta operāciju procedūras nepieciešamā papildu pārskatīšana ir aizkavējusies; sagaida, ka Aģentūra īstenos pamattiesību amatpersonas ieteikumus, kas izklāstīti tās 2022. gada ziņojumā;

27. norāda, ka saskaņā ar minēto ziņojumu 2022. gadā pamattiesību amatpersona kopumā saņēma 69 sūdzības (pieaugums salīdzinājumā ar 27 sūdzībām 2021. gadā); turklāt norāda, ka 9 no šīm sūdzībām tika atzītas par pieņemamām (pieaugums salīdzinājumā ar 6 sūdzībām 2021. gadā); atzinīgi vērtē pārskatītos noteikumus par sūdzību mehānismu, ko Aģentūras valde pieņēma 2022. gadā un kuros ir paredzēts uzlabot laika grafiku un pienācīgus turpmākos pasākumus; atzinīgi vērtē pamattiesību amatpersonas papildu centienus saistībā ar sūdzību mehānismu, tostarp to, ka tā īstenojusi izpratnes veicināšanas pasākumus, piemēram, atjauninājusi informatīvos materiālus un īstenojusi spēju veidošanas pasākumus, apmācot Aģentūras izvietotās amatpersonas un vietējos partnerus, kad tie apmeklē Aģentūras operāciju zonas;

28. atzinīgi vērtē Aģentūras panākumus, kas gūti, īstenojot pamattiesību rīcības plānu (PRP), kurā paredzētas 87 darbības; norāda, ka saskaņā ar pamattiesību amatpersonas ziņojumu 18 no šīm darbībām ir pilnībā īstenotas (t. i., nav nepieciešama turpmāka rīcība), 62 tiek turpinātas (t. i., tiek īstenotas sistemātiski un regulāri), viena ir daļēji īstenota, un sešu īstenošana ir aizkavēta; pauž nožēlu par šo kavēšanos un aicina Aģentūru ātri panākt progresu attiecībā uz vēl neīstenotajām darbībām; šajā sakarībā atgādina par pamattiesību uzraudzītāju svarīgo lomu, tai skaitā attiecībā uz to piekļuvi operāciju zonām un ciešo sadarbību ar Aģentūras operatīvajiem darbiniekiem, kā arī to centieniem īstenot PRP darbības (cita starpā Nr. 23, 63 un 83); atzinīgi vērtē to, ka tika pabeigta un apstiprināta standarta operāciju procedūra saistībā ar pamattiesību uzraudzītāju lomu un atbildību Aģentūras operatīvajā darbībā; atzinīgi vērtē pamattiesību kontaktpunktu tīkla izveidi 2022. gada sākumā visās Aģentūras nodaļās, lai visās darbības jomās uzlabotu zināšanas par pamattiesībām;

Efektivitāte un ieguvumi

29. atzinīgi vērtē Aģentūras ciešo sadarbību un/vai resursu kopīgošanu ar dažādām aģentūrām un citām ieinteresētajām personām, piemēram, Komisiju, dalībvalstīm vai trešām valstīm; norāda uz horizontālajiem ieguvumiem, ko sniedz sadarbība un paraugprakses pielāgošana, un to, ka kopīgās iniciatīvas apvieno dažādas perspektīvas, samazina centienu dublēšanos, uzlabo mācīšanos un stiprina attiecības starp dalībniekiem; šajā sakarībā norāda uz Aģentūras darbībām, tostarp attiecībā uz: sarunām par to sadarbības nolīgumu atjaunošanu, kuri strukturē divpusējo sadarbību ar vairākām tieslietu un iekšlietu (TI) jomas aģentūrām; dažu tās darbinieku pārcelšanu uz *eu-LISA* laikposmā no 2022. līdz 2024. gadam, lai īstenotu ar IIS un *ETIAS* saistītus projektus, un uz Eiropolu no 2024. gada 1. janvāra, lai īstenotu projektus Savienības sistēmu sadarbspējas jomā; Aģentūras regulāri veiktajiem ieguldījumiem citu aģentūru gada darba programmās darbību saskaņošanas nolūkā

30. it paši norāda uz Aģentūras sadarbību ar Eiropas Zivsaimniecības kontroles aģentūru (*EFCA*) un Eiropas Jūras drošības aģentūru (*EMSA*), izmantojot trīspusēju sadarbības nolīgumu, lai koordinētu un kopīgotu resursus dažādās jomās, piemēram, informācijas apmaiņā, uzraudzības un komunikācijas pakalpojumos vai spēju kopīgošanā; atzinīgi vērtē vairākmērķu jūras operāciju (VJO) uzsākšanu, kas nodrošina dažādu krasta apsardzes funkciju īstenošanu ar vienu operāciju, kas skar šo trīs aģentūru pilnvaras un uzlabo starpnozaru un pārrobežu sadarbību; atzinīgi vērtē to, ka VJO koncepcija tika pilnveidota, no 2022. gada augusta līdz novembrim īstenojot VJO *Black Sea* sadarbībā ar *EFCA*, *EMSA* un 6 iestādēm no Rumānijas un Bulgārijas; atzinīgi vērtē arī to, ka šīs trīs aģentūras vienojās 2023. gadā paplašināt VJO koncepcijas īstenošanu, iekļaujot arī Adrijas jūru un Baltijas jūru;

31. atbalsta Aģentūras plānus attiecībā uz jaunas ēkas projektēšanu un būvniecību tās nākotnes galvenajam birojam (pastāvīgajām telpām), un sagaidāms, ka šāda ēka, kas atbildīs visaugstākajiem ilgtspējas standartiem, būs videi nekaitīga visā tās pastāvēšanas laikā; norāda, ka konkursa procedūra, kas tika uzsākta 2022. gada jūlijā, ir balstīta uz zaļā publiskā iepirkuma pamatnostādnēm; turklāt norāda, ka šajā kontekstā Aģentūra ir izstrādājusi koncepciju, kas sakņojas idejā par darbībās balstītu darbu, atbalstot no laika un vietas neatkarīga darba principus, darba vietu daudzveidību un uzsvaru uz sadarbību starp struktūrām un zināšanu apmaiņu, un kas vispirms tiks pārbaudīta Aģentūras pašreizējās telpās; aicina Aģentūru pastāvīgi informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par minētā testa rezultātiem un turpmākajiem pasākumiem;

32. norāda, ka, virzoties uz vidiskās ilgtspējas integrāciju visos procesos, rīcībpolitikā un operācijās un galu galā uz oglekļneitralitāti līdz 2050. gadam, Aģentūra 2021. gadā ir uzsākusi un 2022. gadā publicējusi pētījumu "Zaļais kurss un Eiropas Robežu un krasta apsardze (*EBCG*)", kura pamatā galvenokārt ir dažādu starptautisku organizāciju (piemēram, Eiropas Centrālās bankas, Francijas Iekšlietu ministrijas un ASV Iekšzemes drošības departamenta) paraugprakses gadījumu izpēte; ar gandarījumu norāda, ka ziņojumā ir norādītas desmit dažādas jomas (tostarp attiecībā uz ilgtspēju operatīvajās darbībās, kurās *EBCG* kopienai ir vislielākā ietekme uz vidi) ar īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa ceļvežiem; saskaņā ar šo pētījumu konstatē, ka pārmaiņu vadības sistēma, ziņošanas un riska pārvaldības sistēmas, kā arī *EMAS* ieviešana un sertifikācija ir būtiski faktori sekmīgai pārveidei, ko Aģentūra cenšas panākt kopā ar *EBCG* kopienu;

33. norāda, ka Aģentūra integrē vidiskos kritērijus savās iepirkuma procedūrās, piemēram, saistībā ar lidojumiem, ēdināšanu un Aģentūras pastāvīgajām telpām; tomēr atzīst, ka Aģentūras īstenotās iegādes specifika (piemēram, bruņuvestu iegāde) ne vienmēr ļauj integrēt šādus kritērijus; turklāt norāda uz Aģentūras ārējo konsultāciju projektu saistībā ar to, kā izveidot pamatscenāriju personāla un tehniskā operatīvā aprīkojuma enerģētiskās un vidiskās pēdas mērīšanai, kā arī pastāvīgā korpusa grupas apmācībai ekobraukšanas jomā un izpratnes veicināšanas apmācības par ekobraukšanu iekļaušanai tiešsaistes pamatapmācībās jaunpienācējiem (pastāvīgā korpusa darbiniekiem);

Personāla politika

34. atzinīgi vērtē Aģentūras ilgstošos centienus un būtiskos uzlabojumus darbā pieņemšanas jomā, neraugoties uz kavējumiem; norāda, ka 2022. gada 31. decembrī štatu saraksts bija izpildīts 88,46 % apmērā (2021. gadā – 82 %), un darbā bija pieņemti 1 150 no Savienības budžetā apstiprinātajiem 1 300 pagaidu darbiniekiem; norāda, ka Aģentūrā papildus strādāja 723 līgumdarbinieki (no kuriem 11 darbinieki tika finansēti no ārējā budžeta) un 190 norīkotie valstu eksperti (2022. gadā Aģentūrai bija atļauts nodarbināt 964 līgumdarbiniekus un 220 norīkotos valstu ekspertus); atzinīgi vērtē Aģentūras noslogojuma līmeņa pieaugumu (par aptuveni 6,5 % salīdzinājumā ar 2021. gadu) otro gadu pēc kārtas, jo 2022. gadā darbā tika pieņemti 509 jaunpienācēji, kā rezultātā Aģentūras darbinieku skaits kopumā palielinājās no 1 554 darbiniekiem 2021. gadā līdz 2 063 darbiniekiem 2022. gadā, un it īpaši pastāvīgā korpusa 1. kategorijas amatpersonu skaits – no 595 darbiniekiem 2021. gadā līdz 963 darbiniekiem 2022. gadā; šajā sakarībā atzinīgi vērtē to, ka *ETIAS* Centrālās vienības nodaļā tika pieņemti darbā un nodarbināti 65 jauni darbinieki, kā arī 22 jauni pamattiesību uzraudzītāji, lai gan 2022. gada 31. decembrī Aģentūra bija aizpildījusi 44 (46 uz 2023. gada 1. septembri) pamattiesību uzraudzītāju amata vietas, tādējādi tuvojoties Aģentūras paplašināto pilnvaru pilnīgai īstenošanai; turklāt norāda, ka 2022. gada oktobrī Aģentūras piespiedu

izraidīšanas uzraudzītāju grupā bija 60 uzraudzītāji no 24 Savienības dalībvalstīm un *SAC*, no kuriem pieci bija no pamattiesību uzraudzītāju grupas; atzinīgi vērtē to, ka Aģentūras gada brīvo darbvietu rādītājs samazinās visu veidu līgumos gan A, gan B pīlārā;

35. pauž nopietnas bažas par to, ka 2022. gadā ziņots par šādu dzimumu sadalījumu: augstākās un vidējās vadības līmenī – 19 vīrieši (79 %) un 7 sievietes (21 %), valdes līmenī – 54 vīrieši (87 %) un 8 sievietes (13 %), un Aģentūras darbinieku vidū kopumā – 1 473 vīrieši (71 %) un 590 sievietes (29 %); atgādina, ka ir svarīgi nodrošināt darbinieku dzimumu līdzsvaru, un aicina Aģentūru ņemt vērā šo aspektu attiecībā uz darbinieku turpmāko pieņemšanu darbā un iecelšanu augstākā un vidējā līmeņa vadībā; aicina Komisiju un dalībvalstis ņemt vērā to, cik svarīgi ir nodrošināt dzimumu līdzsvaru, kad tās izvirza savus kandidātus Aģentūras valdes locekļu amatam; ņem vērā Aģentūras ziņojumā "*Frontex* individuālais pēcpārbaudes ziņojums par 2021. gada budžeta izpildes apstiprināšanu" (tālāk – "Aģentūras pēcpārbaudes ziņojums") iekļautos pasākumus un iniciatīvas, ko Aģentūra ir īstenojusi, lai uzlabotu dzimumu līdzsvaru; norāda, ka, neraugoties uz šiem centieniem, Aģentūras izvirzītais mērķis visos vadības līmeņos panākt vismaz 40 % no nepietiekami pārstāvētā dzimuma joprojām ne tuvu nav sasniegts; aicina Aģentūru labot šo situāciju un ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par paveikto; tomēr saskaņā ar Aģentūras pēcpārbaudes ziņojumu norāda, ka dzimumu līdzsvars tiek uzraudzīts, ņemot vērā arī piecas galvenās darbinieku kategorijas, no kurām dažās, piemēram, vadošos amatos, darbā pieņemamie kandidāti (no valstu tiesībaizsardzības dienestiem) galvenokārt ir vīrieši; tomēr pēc iepazīšanās ar minēto ziņojumu norāda, ka administratīvo amatu kategorijā Aģentūra 2023. gada maijā ir sasniegusi gandrīz ideālu dzimumu līdzsvaru (417 vīrieši un 426 sievietes);

36. atzinīgi vērtē Aģentūras īstenotos plašos uzmākšanās novēršanas pasākumus un rīcībpolitiku, kā īstenošana uzticēta konfidenciālajiem konsultantiem (17 darbinieki, no kuriem 6 ir no pastāvīgā korpusa komandas), kuru uzdevums ir aizsargāt Aģentūras darbinieku cieņu un novērst psiholoģisku un seksuālu uzmākšanos; saskaņā ar Aģentūras pēcpārbaudes ziņojumu atzinīgi vērtē jau īstenotās un notiekošās darbības, kā arī ierosināto pasākumu sarakstu, kuru mērķis ir nodrošināt nulles toleranci pret seksuālu uzmākšanos visās Aģentūras darbībās; aicina Aģentūru turpināt proaktīvi darboties un pilnībā īstenot savu rīcības plānu attiecībā uz uzmākšanās novēršanas pasākumiem; uzsver, ka tas ir būtisks Aģentūras organizatoriskās kultūras reformas elements, un aicina Aģentūru periodiski ziņot par šajā jomā gūtajiem panākumiem;

37. pamatojoties uz Aģentūras atbildēm uz Parlamenta jautājumiem, uz kuriem jāatbild rakstiski, ar bažām norāda, ka 2022. gadā tika anonīmi ziņots par 31 uzmākšanās gadījumu (psiholoģiska uzmākšanās – 27 gadījumi, seksuāla uzmākšanās – 4 gadījumi), no kuriem 22 tika slēgti anonīmajā posmā, 4 gadījumos notika samierināšanas process ar iespējamo aizskaršanas veicēju, un 5 gadījumi tika nodoti oficiālas procedūras uzsākšanai; turklāt norāda, ka 2022. gadā tika uzsāktas 11 lietas par uzmākšanos, tai skaitā 7 lietas par psiholoģisku uzmākšanos un 4 lietas par seksuālu uzmākšanos, savukārt pēc sākotnējās novērtēšanas posma tika slēgtas 5 lietas un 6 lietās tika sniegti ieteikumi, sākot no tādu kursu apgūšanas, ar kuriem tiek veicināta izpratne par uzmākšanās novēršanu, un beidzot ar līguma izbeigšanu; aicina Aģentūru rūpīgi izvērtēt katru izskatāmo gadījumu, ievērojot nulles tolerances pieeju attiecībā uz psiholoģisku, seksuālu vai jebkādu citu uzmākšanos, un nekavējoties saukt pie atbildības personas, kas ir atbildīgas par šiem pārkāpumiem; pēc iepazīšanās ar Aģentūras pēcpārbaudes ziņojumu norāda uz Aģentūras secinājumu par atsākto izmeklēšanu attiecībā uz kāda darbinieka traģisko nāvi 2020. gadā, ka nav pierādīta uzmākšanās, un tāpēc nav iespējams konstatēt tiešu vai netiešu saikni starp iespējamā cietušā pašnāvību un darba vidi;

38. izsaka atzinību Aģentūrai par daudzajām apmācībām, kas 2022. gadā tika piedāvātas tās darbiniekiem; šajā sakarā norāda, ka Aģentūra nodrošināja 21 specializācijas kursu 1. kategorijas pastāvīgā korpusa darbiniekiem (1 194 apmeklētāji), 15 dažādus kursus 2. un 3. kategorijas pastāvīgā korpusa darbiniekiem (vairāk nekā 1 450 apmeklētāji), 34 kursus dažādu kategoriju amatpersonām (gandrīz 4 000 apmeklētāju) un paplašinātu pamatapmācību programmu 325 pastāvīgā korpusa amatpersonām, un pamattiesību aspekti, tai skaitā datu aizsardzība, joprojām bija šo apmācību centrālie elementi; turklāt norāda, ka ir pieņemta "Dažādības un iekļaušanas harta" un ka Aģentūra ir veikusi dažādus pasākumus, lai integrētu personas ar invaliditāti un uzlabotu darbinieku labklājību un darba un privātās dzīves līdzsvaru;

39. ar bažām norāda uz Eiropas Ombuda sniegto informāciju par Aģentūras pastāvīgā korpusa darbiniekiem, kuri līdz 2022. gada 5. oktobrim pildīja dienesta dežūras un nav saņēmuši par tām nekādu finansiālu kompensāciju; šajā sakarā pauž bažas, ka papildu informācijas un pienācīgas izmeklēšanas trūkuma dēļ Ombuds secināja, ka joprojām nav skaidrs, kāpēc Aģentūra uzskata, ka nav juridiska pamata veikt nepieciešamos maksājumus; mudina Aģentūru izveidot īpašu darba grupu, kas apkopotu un pārbaudītu visas deklarācijas par dežūras darbu, kas veikts līdz 2022. gada 5. oktobrim, un pastāvīgi informētu budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par šajā jautājumā paveikto;

40. atzinīgi vērtē Aģentūras veiktos pasākumus pārejas procesā nolūkā uzlabot pārvaldības kultūru un veicināt darbinieku labjutību; aicina jauno vadību turpināt padziļināti reformēt Aģentūras organizatorisko kultūru;

Iepirkums

41. norāda uz Revīzijas palātas ziņojumā iekļauto apsvērumu par līguma vērtības palielināšanos (no 79 000 līdz 502 900 EUR – ar četriem grozījumiem), pārsniedzot Finanšu regulā atļauto 50 % ierobežojumu (172. panta 3. punkta a) apakšpunkta iii) punkts); norāda, ka no veiktajiem maksājumiem saistībā ar šo palielinājumu 384 000 EUR bija izmaksāti nepareizi; šajā sakarā, pamatojoties uz Aģentūras atbildi, atzīst – lai nekavētu pastāvīgā korpusa darbinieku pieņemšanu darbā, bija nepieciešami izņēmumi no noteikumiem, un tie tika reģistrēti Aģentūras izņēmumu un neatbilstības gadījumu reģistrā;

42. norāda, ka 2022. gadā Aģentūra izsludināja 53 atklātus konkursus un 20 šādu konkursu rezultātā tika parakstīti līgumi par kopējo vērtību 140,5 miljoni EUR; 25 konkursi joprojām norisinās, un to paredzamā vērtība ir 486,51 miljons EUR; turklāt norāda, ka Aģentūra īstenoja 33 mazas vai vidēji lielas vērtības procedūras (apspriestas ar 3 un 5 kandidātiem), kuru kopējā vērtība ir 3,4 miljoni EUR, un no visām 33 procedūrām 2022. gadā ir noslēgti 20 līgumi par kopējo vērtību 2,03 miljoni EUR, bet 4 no tām joprojām turpinās, un to kopējā vērtība ir 524 000 EUR; norāda arī to, ka Aģentūra 2022. gadā rīkoja 228 ļoti zemas vērtības procedūras (sarunas ar vienu kandidātu) ar kopējo vērtību 1,62 miljoni EUR; visbeidzot norāda, ka saskaņā ar spēkā esošajiem pamatlīgumiem 2022. gadā tika rīkotas 1 116 procedūras ar kopējo vērtību 188,9 miljoni EUR un 983 procedūru rezultātā tika parakstīti īpaši līgumi vai pasūtījuma dokumenti, kuru kopējā vērtība ir 153,4 miljoni EUR, savukārt 32 procedūras ar kopējo vērtību 16,6 miljoni EUR joprojām turpinās; novēro, ka pabeigto iepirkuma procedūru kopējā vērtība ir samazinājusies par aptuveni 15 % – no 406,9 miljoniem EUR 2021. gadā līdz 348,5 miljoniem EUR 2022. gadā;

43. atzinīgi vērtē Aģentūras centienus 2022. gadā nodrošināt stratēģiski svarīgus līgumus dažādās jomās, sākot no pagaidu personāla pakalpojumu sniegšanas un beidzot ar ģeogrāfiskās informācijas sistēmas, ģeotelpiskās izlūkošanas un attēlu izlūkošanas pakalpojumu sniegšanu; norāda, ka ir panākts ievērojams progress kritiski svarīgās iepirkuma procedūrās par ievērojamām naudas summām attiecībā uz Aģentūras pastāvīgajām telpām (140 miljoni EUR), ceļošanas pakalpojumu sniegšanu (666 miljoni EUR) un pakalpojumiem, kas saistīti ar infrastruktūru un programmatūru (32 miljoni EUR);

44. norāda, ka Aģentūra ir uzlabojusi gada iepirkuma plāna plānošanu un uzraudzību; aicina Iekšējās revīzijas dienestu (IRD) iekļaut šo plānu savās turpmākajās revīzijās;

Pārredzamība un interešu konfliktu novēršana un pārvaldība

45. ar gandarījumu norāda, ka Aģentūras valdes un tās izpildvadības locekļu *CV* un interešu deklarācijas ir publicētas Aģentūras tīmekļa vietnē; turklāt norāda, ka 2022. gadā tika izskatītas piecas trauksmes celšanas lietas, no kurām trīs lietas tika slēgtas vai pabeigtas sākotnējās novērtēšanas posmā un divas lietas pašlaik izmeklē *OLAF*; aicina attiecīgās personas un Aģentūru nodrošināt pilnīgu sadarbību ar *OLAF* izmeklēšanas gaitā; visbeidzot norāda, ka 2022. gadā netika izmeklēts neviens interešu konflikta gadījums;

46. norāda, ka saskaņā ar Aģentūras atbildi uz Parlamenta jautājumiem, uz kuriem jāatbild rakstiski, Aģentūra izstrādā rīcībpolitiku, lai uzraudzītu Aģentūras pašreizējo un bijušo vadošo darbinieku atbilstību attiecībā uz "virpuļdurvju" situācijām; aicina Aģentūru turpināt informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par šajā jomā paveikto; atkārtoti aicina Aģentūru arī attiecībā uz valdes locekļiem ieviest principus, procedūras un īpašus mehānismus, ar kuriem saskaņā izskata šo dalībnieku interešu konfliktus un "virpuļdurvju" situācijas;

47. norāda uz atbildi budžeta izpildes apstiprinātājiestādei, kurā sniegta informācija par Aģentūras Pārredzamības reģistrā reģistrētajiem un dokumentētajiem 2022. gada kontaktiem un sanāksmēm; norāda uz dažādām Aģentūras sanāksmēm ("Nozares dienas"), kas nozares uzņēmumiem deva iespēju prezentēt savus produktus un pakalpojumus, kuri var palīdzēt īstenot robežu pārvaldības darbības un veicināt dialogu starp *EBCG* kopienu un nozari; norāda, ka 2022. gada "Nozares dienās" Aģentūra saņēma 277 pieteikumus saistībā ar risinājumiem, uzaicināja 88 uzņēmumus demonstrēt to tehnoloģijas un organizēja tiešsaistes sesijas, kurās tika kopīgota informācija par 175 risinājumiem; atzinīgi vērtē to, ka iesaistīto uzņēmumu saraksts ir publicēts Aģentūras tīmekļa vietnē;

48. pēc iepazīšanās ar Aģentūras konsolidēto gada darbības pārskatu norāda, ka Aģentūras Pārredzamības birojs ir izskatījis ievērojami lielāku skaitu pieteikumu (469) par publisku piekļuvi dokumentiem (PPD), kas ir par gandrīz 34 % vairāk nekā gadu iepriekš; turklāt norāda, ka Aģentūras dokumentu publiskā reģistra tīmekļa vietne tika izveidota ar aptuveni 1 900 galvenajiem dokumentiem, kas tika augšupielādēti 2022. gadā; norāda uz EO secinājumiem pēc savas iniciatīvas veiktajā izmeklēšanā (lieta OI/2022/PB), ka Aģentūrai sistemātiski ir vajadzīgs pārāk ilgs laiks, lai apstrādātu PPD pieteikumus, it īpaši, ja tas attiecas uz lielu dokumentu apjomu un ja Aģentūra uzskata, ka pieprasījums ir neprecīzs, un ka tas ir uzskatāms par administratīvu kļūmi; pauž nožēlu, ka Aģentūra nav pieņēmusi Ombuda ieteikumu, un aicina Aģentūru prioritārā kārtā sākt izskatīt PPD pieteikumus ātrāk un pārredzamāk;

49. atzīst vispārējo prezumpciju par publiskas piekļuves aizliegumu dokumentiem, kas attiecas uz attiecīgajā brīdī notiekošām *OLAF* izmeklēšanām ([4]); tomēr atkārtoti aicina publiskot *OLAF* ziņojumus par Aģentūru gadījumos, kad informācijas atklāšana ir saistīta ar augstākām sabiedrības interesēm, un visos gadījumos nodrošināt attiecīgajiem Parlamenta deputātiem piekļuvi šādiem ziņojumiem saprātīgā termiņā, lai viņi varētu efektīvi veikt demokrātisku kontroli un likt Aģentūrai atskaitīties par tās darbībām; uzskata, ka pašreizējie noteikumi būtu jāpārskata, lai nodrošinātu, ka Parlaments kā politikas veidotājs un viens no likumdevējiem ir pilnībā informēts, it īpaši attiecībā uz tā budžeta pilnvarām;

50. pieņem zināšanai Ombuda izmeklēšanu saistībā ar Aģentūras atteikumu piešķirt publisku piekļuvi tās ziņojumam par Aģentūras darbību Albānijā (lieta 652/2023/VB) ([5]);

51. atgādina par Eiropas Ombuda lēmumu pēc savas iniciatīvas veikt izmeklēšanu (lieta OI/4/2021/MHZ) par Aģentūras atbilstību tās pienākumiem pamattiesību jomā; turklāt šajā kontekstā atgādina, ka Aģentūrai ir pienākums pēc savas iniciatīvas nodrošināt pārredzamību, kā noteikts Regulas (ES) 2019/1896 114. panta 2. punktā; aicina Aģentūru pabeigt visu Ombuda ieteikumu izpildi; norāda, ka saskaņā ar Aģentūras pēcpārbaudes ziņojumu turpinās darbs pie triju rīcības kodeksu (divi attiecas uz operāciju zonām un viens – uz visu Aģentūras personālu) apvienošanas vienā rīcības kodeksā, kas aptver īpašus noteikumus operāciju zonām; prasa Aģentūrai turpināt pastāvīgi informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par šajā jomā panākto progresu;

52. ņem vērā Aģentūras 2022. gada 27. jūnija informatīvo ziņojumu par Aģentūras vadības veiktajiem pasākumiem pārejas periodā, it īpaši tās centieniem stiprināt procedūras, kas nepieciešamas labai pārvaldībai un atbildībai organizācijā, uzlabojot pārredzamību, proaktīvu komunikāciju un sadarbību ar iekšējām un ārējām ieinteresētajām personām; atzinīgi vērtē Aģentūras iniciatīvu izstrādāt operatīvo apkopojumu, kas visaptverošā veidā informētu sabiedrību par Aģentūras operatīvajām darbībām; aicina jauno vadību veikt reformas, kas vajadzīgas attiecībā uz pamattiesībām, pārredzamību un iekšējo procedūru efektivitāti, un palielināt pārskatatbildību pret Parlamentu un Padomi saskaņā ar piemērojamo tiesisko regulējumu;

Iekšējā kontrole

53. atzinīgi vērtē Aģentūras lēmumu uzlabotā formātā iesniegt *FSWG* ceturkšņa ziņojumu par pašreizējo stāvokli attiecībā uz to ieteikumu īstenošanu, kurus sniegušas dažādas kontroles struktūras; apstiprina minētā ziņojuma saņemšanu par 2023. gada trešo ceturksni (turpmāk – "2023. gada 3. ceturkšņa ziņojums"); šajā sakarā atzinīgi vērtē Aģentūras ievērojamo progresu 36 no 42 *FSWG* ieteikumiem īstenošanā; norāda, ka saskaņā ar 2023. gada 3. ceturkšņa ziņojumu ieteikumu un/vai nepieciešamo darbību īstenošanas rādītāji ir šādi: *FWSG* – 91 %, *FraLO* – 87 %, Ombuds – 79 % un *OLAF* – 54 %; atzīst Aģentūras IKB lomu sniegtajā atbalstā šo ieteikumu īstenošanai, izmantojot sadarbības funkcijas un koordinācijas uzdevumus; norāda arī uz to, ka saskaņā ar 2023. gada 3. ceturkšņa ziņojumu 10 IRD ieteikumi (kas kopumā attiecas uz 32 darbībām) joprojām nav izpildīti, bet 21 darbība ir atzīmēta kā ļoti svarīga, lai gan neviena no tām nav uzskatāma par kritiski svarīgu; turklāt atzinīgi vērtē progresu, ko Aģentūra panākusi, īstenojot atlikušos neizpildītos ieteikumus, kas izriet no Revīzijas palātas Īpašajiem ziņojumiem Nr. 22/2020 (2. ieteikums) un Nr. 8/2021 (1., 2. un 4. ieteikums); atkārtoti aicina Aģentūru pilnībā īstenot visus vēl neizpildītos ieteikumus un ar tiem saistītās darbības, tai skaitā ņemot vērā attiecīgos Revīzijas palātas apsvērumus, kas izriet no Revīzijas palātas gada revīzijas ziņojumiem par iepriekšējiem gadiem (2015., 2016., 2018., 2019., 2020. un 2021. gads); aicina Aģentūru turpināt regulāri informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par šajos jautājumos panākto progresu;

([4]) Vispārējā tiesa ir norādījusi, ka "vispārēja piekļuve, pamatojoties uz Regulu (EK) Nr. 1049/2001, *OLAF* lietā ietilpstošiem dokumentiem, kamēr vēl notiek *OLAF* izmeklēšanas procedūra, principā apdraudētu pareizu izmeklēšanas norisi"; Vispārējā tiesa, 2016. gada 26. maija spriedums lietā T-110/15, *IMG*/Komisija, 33. punkts, ECLI:EU:T:2016:322.

([5]) https://www.ombudsman.europa.eu/lv/decision/lv/177520.

54. pēc iepazīšanās ar Revīzijas palātas ziņojumu ar bažām norāda uz vairākiem apsvērumiem, kas liecina par nepilnībām Aģentūras pārvaldības un iekšējās kontroles sistēmās tādās jomās kā iepirkums, līgumu pārvaldība, darbā pieņemšanas procedūras un pilnvaru deleģēšana deleģētajiem kredītrīkotājiem; pauž dziļas bažas par to, ka otro gadu pēc kārtas Revīzijas palāta ir izteikusi apsvērumus par ceļojumu pakalpojumu iepirkumu, ar kuru saistītās summas ir ļoti būtiskas; uzsver, ka ir ārkārtīgi svarīgi, lai Aģentūra, izmantojot Savienības līdzekļus, ievērotu pareizas finanšu pārvaldības principu, kā noteikts Finanšu regulā, ņemot vērā, ka attiecībā uz Aģentūras gada budžetu, kas kopš 2019. gada ir vairāk nekā divkāršojies, Aģentūra ir viena no vadošajām Savienības decentralizētajām aģentūrām;

55. ar bažām norāda uz Aģentūras KGDP 12. pielikumā iekļautajiem bijušā *ad interim* izpilddirektora (pašlaik pastāvīgā korpusa vadības izpilddirektora vietnieks) komentāriem, kuros norādīts, ka 2021. gadā saistībā ar pastāvīgā korpusa amatpersonu izmitināšanas un ceļojumu pakalpojumu līgumu, iespējams, tika noteikta pārmērīgi augsta cena, maksājumi tika veikti bez apliecinošiem dokumentiem un netika sniegti līgumā paredzētie pakalpojumi;

56. norāda, ka Revīzijas palātas ziņojumā ir iekļauts apsvērums par ievērojamu pārmaksāšanas risku, kas saistīts ar maksājumiem par ceļojumu pakalpojumiem (pamatlīgums 30 miljonu EUR apmērā), konkrētāk, par izmitināšanu, tā kā ceļojumu aģentūras izrakstītie rēķini netika pamatoti ar viesnīcu faktiskajiem rēķiniem, bet gan ar ceļojumu aģentūras meitasuzņēmuma izrakstītajiem rēķiniem; aicina Aģentūru uzlabot iekšējo kontroli tā, lai attiecīgos rēķinus sagatavotu faktiskais pakalpojuma sniedzējs;

57. turklāt norāda uz risku, ka maksājumi, kas saistīti ar ceļojumu aģentūras izmaksām, var nebūt pareizi, jo Aģentūras ceļošanas izmaksu pārvaldības sistēmā faktiskās izmaksas, kas samaksātas, nav saskaņotas ar ceļojumu aģentūras izmaksām, par kurām ziņo un kuras apstrādā atsevišķi no izmaksām, ko darbinieki maksā misijas laikā; no Aģentūras atbildes saprot iemeslu, kāpēc pastāv neatbilstības starp misiju vadības sistēmu (*MiPS*) un grāmatvedības sistēmu (*ABAC*), un ņem vērā, ka Aģentūras ieskatā nepastāv risks, ka tiek veikti maksājumi par nepareizu summu;

58. saskaņā ar Revīzijas palātas ziņojumu otro gadu pēc kārtas pieņem zināšanai apsvērumu par Aģentūras iekšējās kontroles nepilnībām darbā pieņemšanas procedūru jomā; šajā sakarā norāda, ka 2022. gadā pagaidu darbinieku darbā pieņemšanas procedūrā tika izmantoti atlases komitejas (AK) locekļu individuālie vērtējumi, nevis piemērota vienprātības metode, kā noteikts Aģentūras iekšējos noteikumos; pauž nožēlu par šādas nepilnības atkārtošanos, neraugoties uz to, ka Aģentūra 2022. gada janvārī pieņēma jaunus īstenošanas noteikumus ar skaidrākiem norādījumiem AK locekļiem, lai nodrošinātu konsekventāku novērtējumu un saskaņotas procedūras; atzinīgi vērtē Aģentūras apņemšanos uz pagaidu darbinieku pieņemšanu darbā attiecināt noteikumus, saskaņā ar kuriem tiek ņemts vērā tikai viens galīgais novērtējuma ziņojums, par kuru vienojušies AK locekļi, neņemot vērā viņu individuālos vērtējumus; aicina Aģentūru stiprināt jauno noteikumu piemērošanu un tās iekšējo kontroli darbā pieņemšanas procedūru jomā;

59. pieņem zināšanai 2022. gadā veikto Aģentūras iekšējās kontroles sistēmas (IKS) novērtējumu; ņem vērā šā novērtējuma secinājumu, ka IKS ir spēkā un darbojas efektīvi, tomēr dažās jomās ir nepieciešami uzlabojumi attiecībā uz komponentiem "Kontroles vide" (konkrētāk, 1. principu "Demonstrē apņemšanos ievērot integritātes un ētiskās vērtības"), "Kontroles darbības" (konkrētāk, 10.5. punktu "Identificētās sensitīvās pozīcijas") un "Informācija un komunikācija" (konkrētāk, 15.1. punktu "Ārējā komunikācija"); novēro, ka 2022. gadā salīdzinājumā ar 2021. gadu ir uzlabojusies vispārējā situācija attiecībā uz vērtējuma punktiem, kas piešķirti visu piecu IKS komponentu principiem;

60. ar gandarījumu norāda uz to, ka Aģentūra 2022. gadā ir pastiprinājusi iekšējo uzraudzību, izveidojot Iekšējās revīzijas struktūru (IRS) un pieņemot Iekšējās revīzijas nodaļu (IRN); atzinīgi vērtē to, ka IRS vadītājs savus pienākumus sāka pildīt 2023. gadā un ka valde jau ir pieņēmusi pirmo IRS gada revīzijas plānu;

61. atgādina Revīzijas palātas ziņojumā par 2018. gadu iekļauto ieteikumu, ka Aģentūrai būtu jāpieņem un jāīsteno sensitīvu amatu politika; norāda, ka Aģentūra ziņojusi par sagatavošanās darbiem, kas veikti, lai pieņemtu lēmumu par šādu politiku, kas tikmēr tika pieņemta (2023. gada beigās);

Citi komentāri

62. norāda, ka Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja (EDAU) atzinumi par Aģentūras valdes lēmumiem Nr. 68/2021 un Nr. 69/2021 bija negatīvi; norāda, ka Aģentūra ir izstrādājusi īstenošanas plānu, lai ņemtu vērā visus EDAU ieteikumus šajā sakarā; turklāt norāda, ka minētie valdes lēmumi ir pārstrādāti un koriģēti pēc Aģentūras datu aizsardzības speciālista regulārām sanāksmēm un neformālas saziņas ar EDAU darbiniekiem, kā arī ņemot vērā EDAU 2023. gada 24. maijā publicēto revīzijas ziņojumu (turpmāk – "revīzijas ziņojums"); norāda, ka revīzijas ziņojumā tika pārbaudīts, vai personas datu apstrāde, ko Aģentūra veic saistībā ar kopīgajām operācijām, atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) 2018/1725 ([6]) un attiecīgajiem Regulas (ES) 2019/1896 noteikumiem; šajā sakarā norāda, ka revīzijas ziņojumā tika apzināti 36 oficiāli konstatējumi un sniegti 32 ieteikumi, tai skaitā attiecībā uz personu pārbaudi un iztaujāšanu, kopīgo pārziņu pasākumiem, riska analīzes sagatavošanā izmantotās informācijas zemo ticamību un integrētas datu aizsardzības un datu aizsardzības pēc noklusējuma īstenošanu; ar bažām norāda, ka saskaņā ar revīzijas ziņojumu EDAU konstatējumi arī liecina, ka Aģentūra ir pārkāpusi vairākus Aģentūrai piemērojamos juridiskā pamata pantus (Regula (ES) 2018/1725, Regula (ES) 2019/1896 un Valdes lēmums 58/2015), neizvērtējot, vai ir absolūti nepieciešams koplietot datu paketes ar Eiropolu tā pilnvaru īstenošanas nolūkā, un līdz ar to EDAU ir sācis izmeklēšanu, kuras rezultātā var tikt veiktas izpildes darbības; pauž nožēlu, ka EDAU pēc revīzijas konstatēja jaunus sešus gadījumus, kad Aģentūra nosūtīja Eiropolam personas datus par NVO darbiniekiem, kuru likumība vēl ir jāpārbauda; aicina Aģentūru visus ieteikumus īstenot EDAU revīzijas ziņojumā noteiktajos īstenošanas termiņos un informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par šā jautājuma virzību;

63. atzinīgi vērtē to, ka pēdējo divu gadu laikā Aģentūrā ir notikušas būtiskas vadības izmaiņas, tai skaitā ir izveidots jauns pamattiesību amatpersonas vietnieka amats, ir iecelts jauns valdes priekšsēdētājs, divi jauni izpilddirektora vietnieki un ir norīkots jauns izpilddirektors; norāda, ka kopā ar valstu iestādēm ir izveidoti rīcības plāni nolūkā labot pagātnes un tagadnes kļūdas;

64. attiecībā uz citiem transversāliem apsvērumiem, kas pievienoti lēmumam par budžeta izpildes apstiprināšanu, atsaucas uz 2024. gada 11. aprīļa rezolūciju ([7]) par aģentūru sniegumu, finanšu pārvaldību un kontroli.

([6]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).

([7]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2024)0280.